

लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
लक्ष्मीनियाँ बजार, धनुषा
मधेश प्रदेश, नेपाल

१२ औँ गाउँ सभा अधिवेशनमा गाउँपालिका
अध्यक्ष श्री भोगेन्द्र मिश्रज्यू द्वारा प्रस्तुत

आ.व : २०८१०८२
को
नीति तथा कार्यक्रम

मिति : २०८१ अषाढ १० गते

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
लक्ष्मीनियाँ बजार, धनुषा
मधेश प्रदेश, नेपाल

१२ औँ गाउँ सभा अधिवेशनमा गाउँपालिका अध्यक्ष श्री भोगेन्द्र मिश्रज्यू द्वारा प्रस्तुत

आ.व २०८१०८२

को

नीति तथा कार्यक्रम

मिति : २०८१ अषाढ १० गते

.....
लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री फुल कुमारी यादवनीज्यू,

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री याम बहादुर उपरकोटीज्यू,

वडा अध्यक्षज्यूहरु,

कार्यपालिका सदस्यज्यूहरु,

गाउँ सभा सदस्यज्यूहरु,

विभिन्न कार्यालयबाट पाल्नु भएका कार्यालय प्रमुखज्यूहरु,

लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिकाको कार्यालय अन्तर्गतका सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु,

संचारकर्मी तथा सुरक्षाकर्मी मित्रहरु लगायत यस सभामा उपस्थित सम्पूर्ण राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु,
समाजसेवी, अतिथी तथा महानुभावहरु,

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

यस गरिमामय १२ औं गाउँ सभा अधिवेशनमा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न सुझाव दिनु हुने सम्पूर्ण आमा, बुवा, दाजुभाई तथा दिदी बहिनीहरू लगायत सहजकर्ताहरूलाई हार्दिक आभार सहित हामी सबैको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं। यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनीतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलीकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरूमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिका वासीको समृद्धिको चाहाना र हामीले निर्वाचनका क्रममा हाम्रा मतदाताहरू प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरू पुरा गर्ने दिशामा हामीले आगामी आ. व. २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं। यसका लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहितस्थानीय स्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दीगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनताको लक्ष्य हासिल गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायको साझेदारी विकास गरिनेछ।

गाउँपालिका उत्कृष्ट गन्तव्यको रूपमा स्थापित गर्ने, सुकुम्वासीहरूको वैज्ञानिक व्यवस्थापन गर्ने, स्वच्छ, सफा र सुन्दर लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका पहिचान कायम राख्ने र योजनावद्ध शहरीकरण तथा वस्ति विकासलाई यस नीति तथा कार्यक्रमले प्रमुख प्राथमिकताहरूको रूपमा लिइएको छ।

विद्यमान परिवेश (राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, प्रशासनिक, आदि)

विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोभिड-१९ महामारीबाट थलिएर माथि उठन लागेको अर्थतन्त्र पुनः युकेन - रसिया युद्ध तथा इजरायल - प्यालेस्टाइन द्वन्द्व र सोबाट विश्वआपूर्ति श्रृंखलामा आएको संकुचनले नेपाललाई समेत प्रभाव पारेकोछ। यसबाट संघीय सरकारको राजश्व परिचालनमा प्रभाव पर्न गै स्थानीय तहले पाउनु पर्ने वित्तीय हस्तानरणमा नकारात्मक असर पुगेको छ।

नेपालले जनसांख्यिक लाभ लिदै अल्प विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकको श्रेणीमा उक्लिनै लाग्दा हरेक दिन २ देखि ३ हजार युवाहरू रोजगारीको खोजीमा नेपाल छोडेर विदेशिनु पर्ने अवस्थाले हामी सबैलाई गम्भीर बनाएकोछ। आन्तरिक र बाह्य वसाइ सराइका कारण नेपालका गाउँघरहरू सुनसान वस्तीका रूपमा रूपान्तरित हुन पुगेकाछन। उब्जाउ खेत वारी बाँझो हुन पुगेकाछन। यस

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

सन्दर्भमा युवालाइ देशिभत्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने र गाउँघरको वसाइलाइ आकर्षक बनाउने चुनौती हामी सबैको साझा मुद्दा हुन पुगेकोछ ।

यस विशिष्ट परिस्थितिमा हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलापमार्फत अगाडी बढाउदै तिब्र र दिगो आर्थिक विकास गरी समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको मुल लक्ष्य हासील गर्नु परेको छ। यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकामा स्थानीय आर्थिक विकासका कार्यक्रमलाइ विशेष जोड दिनु पर्ने अवस्था सृजना भएकोछ ।

सेवा प्रवाहलाइ थप प्रभावकारी बनाइ सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्यछ । यसका लागि बिद्युतीय सुशासन प्रणालीलाइ सेवा प्रभावहमा ब्यापक र प्रभावकारी बनाउनु पर्ने अवस्था देखिन्छ ।

(ग) विकास तथा समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिका अवसर तथा चुनौती

विद्यमान अवसरहरू:

हाम्रा लागि देहाय बमोजिमका अवसरहरू रहेकाछन:

- १। संविधानतः अधिकार सम्पन्न स्थानीय सरकार स्थापना भै २२ वटा एकल अधिकार सहित विविध साझा अधिकार कितान हुनु ।
- २। आफना अधिकार क्षेत्रका विषयमा ऐन, कानून तर्जुमा, योजना तर्जुमाको अभ्यास हुनु ।
- ३। विकास निर्माणका विविध विषयमा नीति कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन गर्ने अधिकार प्रष्ट हुनु ।
- ४। गाउँपालिका भित्र भौगोलिक तथा सांस्कृतिक विविधता रहनु ।
- ५। सबै वडामा सडक पूर्वाधारको पहुँच हुनु ।
- ६। सडक निर्माणमा भएको लगानी संगै गाउँपालिका उत्पादित कृषिजन्य उत्पादनलाइ बजार सम्मको पहुँच स्थापित हुनु ।
- ७। घरहरूको निर्माणमा भवनसंहिता पालना हुने क्रम बढनु तथा नक्सापास गर्न नागरिकको आकर्षण बढनु ।

विद्यमान चुनौतीहरू:

हाम्रा सामु देहाय बमोजिमका चुनौतीहरू रहेकाछन:

- १। रोजगारउन्मुख सीपमूलक शिक्षाको विकास गर्नु ।
- २। बजारको सूचना कृषकलाई समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।
- ३। गुणस्तरीय बीउबिजन/मलखाद समयमा नै उपलब्ध गराउनु ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

- ४। युवा जनशक्तिलाइ कृषि व्यवसाय प्रति आकर्षित गर्नु ।
- ५। व्यावसायिक कृषकको संख्या वृद्धि गर्नु ।
- ६। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका सीप युक्त युवाको सीप तथा पुँजीलाइ उद्यम विकासमा उपयोग गर्नु ।
- ७। निर्माण भएको पूर्वाधारको मर्मत संभार पद्धतिको विकास गर्नु ।
- ८। सडक लगायतका पूर्वाधारको उपयोग योजना ,डिजाइन तथा ड्रइङ विनागरिने सडक तथा अन्य पूर्वाधारका संरचना निर्माणको कार्यलाई रोक्नु ।
- ९। भिरालो ठाउँ,बाढी पहिरो तथा डुवान लगायतका प्रकोपको उच्च जोखिम भएका वस्तीमा भवन निर्माण कार्यलाई रोक्नु ।
- १०। अव्यवस्थित बस्ती बिस्तारको क्रम रोक्नु तथा व्यवस्थित बस्ति विकास गर्नु ।
- ११। बैज्ञानिक, जलवायु उत्थानशिल तथा व्यवहारीक एवम्उपयुक्त भूउपयोग योजना तर्जुमा गरी लागू गर्नु ।
- १२। सञ्चार सेवा प्रदायक संस्थाहरू बाट प्रभावकारी सेवा प्राप्ति र ब्यवस्थित गर्नु ।
१३. प्राकृतिक स्रोत तथा नदिजन्य पदार्थ (ढुंगाबालुवा ,गिट्टी ,) को मापदण्ड अबलम्बन गरि अत्यधिक दोहन रोक्नु ।
१४. विभिन्न कालखण्डमा गाउँपालिका वाट निर्माण भएका पुर्वाधारका संरचना (पूँजीगत सम्पति) को लगत तयार गर्नु, मुल्यांकन गर्नु तथा सेवा प्रभावमा प्रभावकारी उपयोग सम्बन्धी योजना (Asset Management Plan) तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु ।

(घ) नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरू (संविधान, प्रचलित कानूनी ब्यवस्था,राष्ट्रिय, प्रदेश र स्थानीय नीति, योजना र लक्ष्य एवम्अनुभव तथा सिकाइ आदि)

नेपालको संविधानमा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत ब्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरू बनाई लागू गर्दै जानुपर्ने प्रावधान, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, १६ औँ आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू अनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएकोछ ।

१६ औँ योजना, दिगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र, गाउँपालिकाको आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च योजना, गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याइएका कानूनी प्रावधान समेतलाई ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याइएकोछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास निर्माणको कार्यमा गाउँपालिकाभित्रका आम उपभोक्ताहरू, सर्वसाधारण जनता, उद्योगी व्यवसायीहरू, सामाजिक संघसंस्थाहरू तथा विकास साझेदारहरूको निरन्तर सहयोग रहदै आएको छ। विकास र सुशासनको लागि जनप्रतिनिधिहरूले स्पष्ट दृष्टिकोण सहित अगुवाई गर्ने हो भने प्रशासनिक संयन्त्रले त्यसलाई प्राविधिक तथा कानूनी ढाँचा भित्र आवद्ध गराउने हो। आम नागरिकहरूले साथ सहयोग, सुझाव दिने हो। जनसहभागीता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण्ण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीयता एवं स्वच्छतायुक्त जनसहभागीता सुनिश्चित गरिने छ।

गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण (O & M) लाई अद्यावधिक रूपमा अध्ययन गरी छरितो एवं चुस्त संगठन संरचना मार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितव्ययी बनाइनेछ। यसबाट सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ। संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तीय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तीय आत्मनिर्भरता कायम गर्न प्रयत्न गरिने छ।

यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित समुदाय निर्माण गर्ने उद्देश्य लिएकोछ। जनताको मौलिक अधिकार प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि सहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता जवाफदेहितालाई जोड दिइनेछ।

(ड) चालु आ.व.को हालसम्मका प्रमुख उपलब्धीहरूको संक्षिप्त विवरण र भौतिक उपलब्धि

भौतिक पूर्वाधार विकास (सडक, खानेपानी, सिंचाइ) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

सडक यातायात:

यसगाउँपालिकामा हाल सम्म १५ कि.मि. काले पत्रे १८० कि.मि. पक्कि सडक, २७५ कि.मि. ग्राभेल सडक, ५० कि.मि. धुले वा कच्चीसडक रहेकोछ। गाउँपालिकाका सवै वडामा सडकको पहुँच पुगेकोछ। गाउँपालिकाले विभिन्न वस्ती र पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा समेत सर्वयाम गाडी चल्ने सडक पूर्वाधार विस्तार गरेकोछ। गाउँपालिकाबाट अन्य गाउँपालिका तथा प्रमुख राजमार्ग सम्मको सडक पहुँचलाई सुदृढ बनाइएकोछ।

सिंचाइ:

गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा गरी कूल ११० हे. जगगामा सिंचाइ सुविधा प्राप्त हुने अवस्था सृजना भएकोछ। जलवायु परिवर्तनको प्रभावका कारण डिजाइन अनुसार पानी प्राप्त हुने कुरामा चुनौती थपिएकोछ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

सामाजिक विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, लक्षित समूह) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

गाउँपालिकामा रहेको १५ शैय्याको अस्पताल DPR भइ स्वास्थ्य तथा जन्सख्या मन्त्रालयमा माग गरेको रहेको छ। कार्यालयबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवालगायत शिक्षा, स्वास्थ्य, बैंकिङका कारोबार आदिमा सूचना प्रविधिको प्रयोग भएको छ।

विकासका विभिन्न क्षेत्रमा महिला तथा युवाहरूको संलग्नता बढेकोछ। युवाहरूको खेलकुदमा संलग्नता बढाउनका लागि खेलकुद मैदान तथा कभर्डहल निर्माणका लागि विशेष प्राथमिकतामा राखिने छन।

आर्थिक विकास (कृषि, उद्योग, पर्यटन, सहकारी, रोजगार) का क्षेत्रमा भएका उपलब्धी

हाल सम्म गाउँपालिका ४० कि.मि. कृषि सडक निर्माण भएकोछ। तरकारी संकलन केन्द्र स्थापना गरिने छन, २ स्थानमा कृषि हाटबजार र शीतगृहको निर्माणका लागि विशेष प्राथमिकतामा राखिने छन। कृषि सहकारीसंस्थालाइ ब्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनका क्षेत्रमा लगानी गर्न उत्पेरित गरिएकोछ। गाउँपालिका भित्र रहेका पर्यटकीय स्थलहरूको संरक्षण र प्रवर्धन गर्ने कामलाइ व्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ। रोजगारी सृजना गर्न गाउँपालिका भित्र रहेको श्रम शक्तिको लगत तयार गरि विभिन्न सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिएकोछ। यसबाट ६०० सय भन्दा बढी रोजगारी सृजना भएको छ।

वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

वन, वनस्पति, वन्यजन्तु, जैविक विविधता, जलाधार ब्यवस्थापनलाइ समेटने गरी यसबाट प्राप्त हुने काठ, दाउरा, जडिवुटी, हरित उद्यम र पर्यटनको विस्तारका लागि, गाउँपालिकामा रहेका ५ वटा समुहमा २० हेक्टर क्षेत्रफलमा सामुदायिक वनमा उपयोग र संरक्षण सहितको वैज्ञानिक वन ब्यवस्थापनका अभ्यासहरू प्रारम्भ गरिएकोछ।

दिगो फोहर ब्यवस्थापनका लागि अध्ययन गरी नयाँ प्रविधिमा आधारित भै केही असल अभ्यासको थालनीको लागि विशेष पहल गरिने छ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास (कानूनी व्यवस्था, राजस्व परिचालन, संगठन संरचना, सार्वजनिक निजी साझेदारी एवं समन्वय) भएका उपलब्धी

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

गाउँपालिकाले ३ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली, २९ वटा कार्यविधि, र ५० वटा मापदण्डहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएकोछ। त्यसै गरी व्यवस्थित शहरीकरण तथा वस्ति विकासको लागि आवश्यक गुरुयोजना योजना तथा नीति तर्जुमा गरिने छ। गाउँपालिकाले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सो अनुसारको संगठन संरचना, जनशक्ति र कार्यविवरण तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएकोछ। यस गाउँपालिकाले गत आ.व. को स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) ९५ प्रतिशत प्राप्त गरेको छ।

राजस्व सुधार कार्य योजनाको कार्यान्वयनबाट हाल सम्म आन्तरिक राजस्व स्रोतको दायरामा आ.व. २०७९।८० को तुलनामा आ.व. २०८०।८१ मा २०.७७ प्रतिशतका दरले वृद्धि भएकोछ।

(च) आगामी आ.व.को प्रमुख नीति तथा कार्यक्रमहरू

सभा सदस्य महोदय,

अब म आ. व. २०८१/८२ को विभिन्न विषयगत एवं क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु।

१. सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

क. शिक्षा

१. आवश्यकता र वास्तविक जीवनसँग जोड्ने र काम सिकाउने जीवनपयोगी सीपमा आधारित स्थानिय शैक्षिक पाठ्यक्रमको विकास गरी एक विद्यालयबाट नमूनाको रूपमा शुरूआत गर्ने र क्रमशः सबै विद्यालयमा सो अनुसारको पठनपाठनको व्यवस्था मिलाइनेछ।
२. शिक्षा नियमावली, शिक्षा नीति, बहुभाषा शिक्षा निर्देशिका जस्ता कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था मार्फत शिक्षा क्षेत्रको गुणस्तरनियमन एवं प्रवर्द्धन गरिने छ।
३. गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ। त्यस्तो पाठ्यक्रममा अतिरिक्त क्रियाकलाप र विविध समुदायका जातिय तथा सांस्कृतिक पहिचानहरूको बोध गराउन अवलोकन भ्रमण पद्धतिबाट अभ्यास कक्षा र प्रयोगात्मक शिक्षा दिन जोड दिइनेछ।
४. विद्यालय बाहिर रहेका र बिच मै विद्यालय छोड्ने बालबालिकाहरूलाई विद्यालय शिक्षा पुरा गर्न प्रोत्साहनका लागि विशेष प्याकेज सञ्चालन गरिनेछ।
५. विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार, स्वास्थ्य तथा सरसफाईको सुविधा र आधारभुत खानेपानी सुविधा विस्तार गर्दै शिक्षकहरूको ब्यावसायिक क्षमता विकासको लागि लगानी गरिनेछ।
६. संस्थागत विद्यालयहरूको विभिन्न सूचकहरूको आधारमा वर्गिकरण गरी वैज्ञानिक ढंगले शुल्क निर्धारण गरी लागु गरिनेछ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

७. अंग्रेजी माध्यमबाट शिक्षा दिन इच्छुक सामुदायिक विद्यालयहरूलाई पूर्वाधार तथा शिक्षक दरबन्दी लगायतका कार्यमा प्रोत्साहन दिई निजी विद्यालय सरह सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर कायम गरिनेछ।
८. विषयगत शिक्षकहरूको अभिलेख व्यवस्थापन गरी गाउँपालिकाको शैक्षिक विकासमा उनीहरूको अनुभवलाई उपयोग गरिनेछ।
९. संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकहरूलाई श्रम ऐनले तोके बमोजिम न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराउने नीति कार्यान्वयन गरिने छ।
१०. सामुदायिक विद्यालयहरूमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपातमा विषयगत दरबन्दी एवं शिक्षक सरुवालाई व्यवस्थापन गरिनेछ।
११. “उत्कृष्ट शैक्षिक गन्तव्य गाउँपालिकाका हाम्रो पहिचान” भन्ने आदर्श लक्ष्य प्राप्तिका लागि सरकारी तथा निजी क्षेत्रका शैक्षिक संस्थाहरूबाट प्रदान गर्ने उच्च शिक्षालाई थप गुणस्तरीय र सर्वसुलभ तुल्याउन त्यस्ता प्राज्ञिक संस्थाहरूसँग सहकार्य र साझेदारी गरिनेछ।
१२. विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा बालमैत्री तथा अपाङ्गतामैत्री संरचना निर्माण गरिनेछ।
१३. सबै विद्यालयहरूमा पुस्तकालय, विज्ञान र कम्प्युटर प्रयोगशाला क्रमशः स्थापनाको नीति लिइनेछ।
१४. गाउँपालिकाका क्षेत्र भित्रका गुरुकुल, मदर्शा र गुम्बा जस्ता शिक्षालयहरूको स्तर उन्नती गर्दै लगिनेछ।
१५. दुई वर्ष भित्र पूर्ण साक्षर गाउँको रूपमा घोषणा गर्ने कार्य अभियानको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
१६. “सबैका लागि निःशुल्क र गुणस्तरीय शिक्षा हाम्रो प्रतिवद्धता” नाराका साथ महिलाहरूलाई अनौपचारिक शिक्षा लिने तर्फ प्रेरित गरिनेछ।
१७. गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरू मध्ये कम्तीमा एउटा विद्यालयलाई नमूना विद्यालयको रूपमा घोषणा गरिनेछ।
१८. शैक्षिक प्रणाली मै रूपान्तरण ल्याउन पाठ्यक्रम विकास, पठनपाठनको व्यवस्थापन, अतिरिक्त क्रियाकलाप व्यवस्थापन, शैक्षिक पात्रो व्यवस्थापन, अद्यावधिक स्रोत व्यवस्थापन, विद्यालय-अविभावक विचको सञ्चार व्यवस्थापन, अनलाइन शिक्षण तथा सिकाइ र दस्तावेजीकरण लगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रभावकारी उपयोग गरी सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) लागु गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

ख. संस्कृति सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. गाउँपालिका लाई खुल्ला बहुसांस्कृतिक संग्रहालयको रूपमा विकास गर्न पूर्वाधार निर्माण गर्दा बहुसांस्कृतिक पहिचान र मौलिकता झल्किने वास्तुकला, मूर्तिकला, चित्रकला जस्ता symbol हरू निर्माण गरिनेछ।
२. गाउँपालिकाका भित्र बोलिने विभिन्न जातजातिका मातृ भाषाहरुको संरक्षण गर्दै त्यस्ता भाषाको लिपी तथा व्याकरण लेखन तथा प्रकाशन गर्ने नीति लिइनेछ।
३. गाउँपालिकाका भित्र आयोजना हुने महोत्सवहरुमा विविध जातीय भेषभुषा, कला साहित्य, संगित लगायतको झाँकी सहित प्रदर्शन गर्ने नीति लिइनेछ।

ग. युवा तथा खेलकुद सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. खेलकुदको विकास गर्न विभिन्न खेलहरुका लागि खेलकुद मैदान लगायतका खेल पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार क्रमशः गरिनेछ।
२. विषयगत खेल पुरस्कार राशीहरु स्थापना तथा दिगो व्यवस्थापन गर्दै जाने नीति लिइनेछ।
३. विभिन्न किसिमका दुर्व्यसनमा परेका युवाहरुलाई निरोधात्मक, प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक कार्यक्रमहरु मार्फत दुर्व्यसन मुक्त गराई समाजमा पुनस्थापनाको प्रबन्ध मिलाइनेछ।
४. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवाहरुले आर्जन गरेको ज्ञान र सिप सदुपयोग गर्दै स्वरोजगार र उद्यमशीलता विकासका लागि गाउँपालिकाको स्थानीय आर्थिक विकास योजना अन्तरगत समावेश भएका नवप्रवर्तनशील, लगायतका प्रोत्साहनमुखी कार्यक्रम संग आवद्ध गरिनेछ।
५. युवा उद्यमशीलता विकासका कार्यक्रमहरु मार्फत युवालाई “विदेश हैन बिजनेस” भन्ने भावना जागृत तुल्याई स्वरोजगार उन्मुख गराइनेछ।
६. युवा बेरोजगारी न्यूनीकरणका लागि सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी तथा निजी क्षेत्रको समन्वय र सहकार्यमा सिप तथा उद्यमशील क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ।
७. “YOGA FOR SELF AND SOCIETY” को नीति लिई युवाहरुलाई प्रशिक्षणको व्यवस्था मिलाइनेछ।
८. विपन्न, गरिब र सुकुम्वासी परिवारका युवाहरुलाई इलेक्ट्रोनिक्स सामाग्री मर्मत, प्लम्बिङ तथा इलेक्ट्रिसियन, ब्युटि पार्लर, होटल म्यानेजमेन्ट, ब्यावसायिक पशु पालन तथा तरकारी खेती जस्ता तालिमहरु प्रदान गरी गरीबी न्यूनीकरण र जिविकोपार्जनमा सहजीकरण गरिनेछ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

घ. लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. लैङ्गिक विभेद अन्त्य गर्दै लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ।
२. महिला, बालबालिका, अल्पसंख्यक, भूमिहीन, अति गरिब, आदिवासी जनजाति र सामाजिक बहिस्करणमा परेका वर्गको लागि उत्थानशील कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
३. ऐतिहासिक कालदेखि दलित तथा शीलपी समुदायले, जीवन निर्वाहको रूपमा अपनाइ आएका परम्परागत पेशालाई व्यवसायिक उद्यमको रूपमा विकास गर्न पुँजि लगानी सहयोग गरिनेछ।
४. विकासका कार्यक्रमहरूमा टोल विकास संस्थाहरूलाई प्रभावकारी रूपमा सहभागी गराइनेछ, सघन परिचालन गरिनेछ।
५. अपाङ्गता पुनस्थापनाको लागि पुनर्स्थापन गृह स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ।
६. ज्येष्ठ नागरिक परिचयपत्र वडास्तरबाट नै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ।
७. पाठेघर सम्बन्धी समस्या भएका महिलाहरूको लागि निःशुल्क शिविर संचालन गरिनेछ।
८. “हिंसा मुक्त गाउँपालिका हाम्रो पहिचान” अभियान संचालन गरी सबै प्रकारका हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलता नीति लिइनेछ। पारिवारिक हिंसाद्वारा पिडितको संरक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
९. महिला उद्यमशीलता विकासका लागि महिलाद्वारा प्रवर्द्धित व्यवसायमा निश्चित प्रतिशत कर छुटको व्यवस्था गरिनेछ।
१०. गर्भवती महिलाहरूको लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम र नवजात शिशुको लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
११. गाउँपालिकाका बालमैत्री घोषणा हुन बाँकी सबै वडाहरूलाई आ. व. २०८१/८२ भित्र बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने कार्य सम्पन्न गरिनेछ।

ड. स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. नागरिकको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी गाउँपालिकाक्षेत्र भित्र चिकित्सकीय र प्रयोगशाला सेवा तथा अनुसन्धानात्मक कार्यहरू सञ्चालन गर्न अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, आधारभूत

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

- स्वास्थ्य केन्द्र स्तरोन्नती गरी रोकथाम, निदान र पुनर्स्थापन सेवालाई सहज र नियमित बनाइनेछ ।
२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
 ३. बर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ्य क्लिनिकहरूको सेवालाई स्तरोन्नति गर्ने क्रममा प्रयोगशाला सहितको सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 ४. नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग सहकार्य गरी रक्त सञ्चार सेवालाई सहज तुल्याइनेछ ।
 ५. गर्भवति आमा तथा घातक रोग बाट पिडित गाउँपालिकावासीहरूको स्वास्थ्य जाँच र उपचारका लागि निजहरूलाई अस्पताल ल्याउन-लैजान गाउँपालिका भित्र एम्बुलेन्स सेवाको निःशुल्क निरन्तरता गरिनेछ ।
 ६. अर्गानिक खेतिको विस्तार र तरकारी तथा खाद्यान्नमा विषादीको उचित व्यवस्थापन गर्न विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
 ७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र हुने परम्परागत औषधीजन्य वनस्पतिको संरक्षण, खेति प्रवर्द्धन र प्रशोधनका कार्यहरू संचालन गरिनेछ ।
 ८. महिला स्वयंसेविकाहरूको दक्षता विकास तालिम उपलब्ध गराई उनीहरूको सेवालाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
 ९. स्वास्थ्य संस्थाहरूको प्रभावकारी सेवा विस्तारका लागि सार्वजनिक संस्था निजी क्षेत्र र गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्यको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
 १०. पूर्वाधार पुगेका स्वास्थ्य चौकीहरूमा बर्थिङ्ग सेन्टर स्थापना गरिनुका साथै हाल सञ्चालनमा रहेका बर्थिङ्ग सेन्टरहरूमा सेवाको उपलब्धतालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
 ११. गाउँपालिकामा जनकपुर आयुर्वेदिक अस्पतालको समन्वयमा स्थापना भएको नागरिक आरोग्य केन्द्रको लागि आवश्यक औषधिको व्यवस्था तथा योग शिविर सेवालाई विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
 १२. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आउने ओ.पि.डी. बिरामी संख्याको आधारमा स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई अनुदान दिइनेछ ।
 १३. विशेषज्ञ सेवा सहितको बृहत् स्वास्थ्य शिविरहरू संचालन गरिनेछ ।
 १४. ल्याब सेवा सञ्चालनलाई छिटो छरितो र दक्ष जनशक्तिवाट संचालन गरिने व्यवस्था गरिनेछ ।
 १५. क्षयरोग मुक्त पालिका अभियानलाई निरन्तरता दिइने छ ।

२. आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

- २.१ स्थानीय आर्थिक विकासलाई योजनावद्ध रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । यस अन्तरगत स्थानीय प्रतिस्पर्धी वस्तु वा सेवाको सहभागितामूलक पहिचान गरी ती वस्तु वा सेवाहरूको समग्र मुल्य शृङ्खला (उत्पादन देखि बजारीकरण सम्म) मा गाउँपालिका निजीक्षेत्र, र सहकारी

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

- (समुदाय) समेतको सहकार्यमा स्थानीय आर्थिक विकासका योजना अन्तरगतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन ।
- २.२ उल्लिखित बमोजिम स्थानीय आर्थिक विकासका सम्भावनाहरूको पहिचान र ब्यावसायिक परिचालनका लागि गाउँपालिकाले विशेष पहल गर्नेछ । यसका लागि स्थानीय तहमा ब्यावसायिक वातावरणकोविकास गर्न गाउँपालिकाले नीजिक्षेत्र, सार्वजनिक क्षेत्र र सहकारी (समुदाय समेत) को सहभागिता रहने गरी एक स्थानीय आर्थिक विकास सम्वाद मञ्च गठन गर्नेछ ।
- २.३ नव प्रवर्तन र उद्यमशीलता प्रवर्धन गर्न स्टार्टअप Entrepreneurship को विकास गर्न उद्यमशाला सञ्चालन गरिनेछ । यस अन्तरगत स्थानीय आर्थिक विकास पूर्वाधार निर्माण, आर्थिक सशक्तिकरण तथा वित्तिय साक्षरता सहितको सीप विकास, उद्यमशीलता विकास तथा नव उद्यमशीलता प्रवर्धन र विशिष्टिकृत वस्तुको उत्पादन तथा वजारीकरण समेटिनेछन ।

क. उद्योग तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. औधोगिक तथा ब्यावसायिक विकासका लागि गाउँपालिका उद्योग वाणिज्य संघ संग साझेदारीको नीति लिइनेछ। औधोगिक प्रदर्शनी स्थलको सम्भाव्यता अध्ययन गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
२. औधोगिकग्राम पूर्वाधार निर्माण कार्य सार्वजनिक निजी साझेदारी अवधारणामा सञ्चालन गरिनेछ । गाउँपालिका जनताको मागलाई मध्यनजर गर्दै सबै प्रकारका सुरक्षा सुनिश्चितताका साथ स्थानीय सरकार र उद्योग वाणिज्य संघसंगको सहकार्यमा सघन बजारक्षेत्रमा रात्रीकालिन बजारको सुरुवात गरिनेछ ।
३. उद्योग व्यवसाय दर्ता, नविकरण, स्थानान्तरण तथा नामसारी जस्ता प्रशासनिक प्रकृत्यालाई सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सरलीकरण र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४. लगानीमैत्री नीति तथा औधोगिक पूर्वाधार सुदृढीकरण गर्दै उद्योग तथा पर्यटनको विकासको नीति लिइनेछ ।
५. सम्पूर्ण स्वदेशी कच्चा पदार्थ गरी उत्पादन गर्ने साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई उत्पादन स्थलसम्म सडक पूर्वाधार तथा विद्युतिकरणको पहुँच पुराइनेछ ।
६. पर्यटन मार्फत आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना तर्जुमा गरी सोही आधारमा पर्यटन पूर्वाधार विस्तार र पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका पर्यटकीय स्थलहरू जोड्न पर्यटकीय सडक संजाल कार्यान्वयन प्रारम्भ गरिनेछ।
८. विभिन्न जातजातिको जातजातिपरम्परागत पर्व, संस्कार र संस्कृतिहरूको प्रवर्द्धन गरिनेछ।
९. विभिन्न जातजातिहरूको ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक पहिचान अवगत गराउन पर्यटकहरूलाई होमस्टेसहित स्थानीय अर्गानिक तरकारी तथा अन्य खाद्य उत्पादनपाहुनाको रूपमा राख्न घर छनौट गरिनेछ।
१०. मुख्य स्थान चोक र गाउँपालिका प्रवेशद्वारहरूमा पर्यटकीय क्षेत्रको परिचय सहित पर्यटक आकर्षण गर्न डिजिटल डिस्प्ले /विलबोर्ड राखिनेछ।
११. गाउँपालिका भित्रका पर्यटकीय स्थलहरूको प्रचार प्रसारका लागि डकुमेन्ट्री प्रसारण र ब्रोशर हरूको वितरण गरिनेछ।
१२. अन्तर गाउँपालिका सम्बन्ध प्रवर्द्धन गर्दै अन्य स्थानीय तहहरूका असल अभ्यासलाई अनुसरण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न थप राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गाउँपालिकाहरूसँग भगिनी सम्बन्ध विस्तार गरिनेछ।

ख. कृषि तथा पशुपंक्षी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. उच्च मुल्यका फलफुल, तरकारी तथा अन्नबालीहरूको पकेट क्षेत्रहरू पहिचान गरी सघन कृषि क्षेत्र निर्धारण गरी ती स्थानहरूमा ब्यावसायिक कृषि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
२. रैथाने बालीहरूको विउ संरक्षण, खेती विस्तार र बजारीकरणको लागि विशेष प्रबन्ध मिलाइनेछ। गाउँपालिका भ्रमण गर्ने पर्यटकहरूलाई स्थानीय परिकारको ब्राण्डको रूपमा त्यस्तो खाना उपलब्ध गराइनेछ।
३. कृषि उपजको आयात प्रतिस्थापनको नीति लिई कृषि तथा पशुपालनलाई आधुनिक प्रविधिमा आधारित तुल्याउदै व्यवसायीकरण गरिनेछ।
४. गाउँपालिका भित्रका कृषकहरूको खण्डिकृत/वर्गिकृत एवं विस्तृत तथ्याङ्क आधार निर्माण गरिनेछ।
५. ब्यावसायिक कृषि पकेट क्षेत्रमा सिंचाई, कृषि सडक, विद्युतिकरण, कृषि बजार, सित भण्डार तथा गोदाम घरहरूको पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ।
६. मासु पसल तथा बधशालाहरूको पूर्वाधार स्तरोन्नती गरी स्वास्थ्य मापदण्डमा आधारित तुल्याइनेछ।
७. कृषि उत्पादनको मुल्य श्रृंखलाको विकासलाई थप प्रभावकारी बनाउने क्रममा कृषि उपजको बजारीकरणका लागि कृषि बजार प्रणाली सफ्टवेयर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

८. तरकारीउत्पादनकोलागिव्यावसायिक, करेसावारी, बगरखेती, करार खेती र कौशी खेतीको लागि तालिम, प्रविधि र लगानीको ब्यवस्था सहितको नमूना कार्यक्रम संचालन गरी प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ग. सहकारी सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. सहकारी संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निचक्षेपकर्ताहरुको हित संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
२. उत्पादनमूलक सहकारीहरुको स्थापना गरिएमा विँउपूजी लगानीको रूपमा सहयोग उपलब्ध गराइने र वार्षिक उत्पादनका अनुदान दिने नीति लिइने छ ।
३. गाउँपालिकाभित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीहरुको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरुलाई व्यवस्थित ढंगले अधि बढाइनेछ ।
४. सहकारीहरुको माध्यमबाट उत्पादनशिल क्रियाकलापमा संलग्न नागरिकहरुको पूँजि संकलन तथा परिचालन गरी साना तथा स्वरोजगारीका अवसर श्रृजना गरी गरिबी न्यूनिकरण गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५. कृषि लगायत विषयगत सहकारीलाई सो क्षेत्रमा केन्द्रित भै लगानी गर्ने नीतिलाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।

३. सूचना तथा संचार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

१. पत्रकार महासंघकोसहकार्यमा स्थानीय सञ्चार गृहहरुको सुदृढिकरण गर्दै संचार सस्था र गाउँपालिकाको सहकार्यमा जनहितकारी सूचनाहरु सम्प्रेषण गर्ने, गाउँपालिकाका निर्णय तथा सूचनाहरुमा सञ्चार संस्थाहरुको पहुँच बढाई खुल्ला सरकारको नीति लिइनेछ ।
२. विज्ञापन तथा सूचनामा स्थानीय संचार संस्थाहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३. अगामी २ वर्ष भित्रमा गाउँपालिका भित्र वाईफाई जोन स्थापना गरि डिजिटल लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।
४. विद्युतिय हाजिरी मेसिन, डिजिटल नागरिक वडा पत्र तथा गाउँपालिका भित्र संचालित हुने योजना तथा कार्यक्रमहरुका बारेमा डिजिटल सूचना बोर्डबाट नागरिकलाई सूचित गरिनेछ ।
५. अनलाईन घटना दर्ता प्रणाली विकासमा जोड दिइनेछ ।
६. नागरिकहरुको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै गाउँपालिकालाई सूचनामैत्रि बनाइनेछ ।

४. न्याय, कानून तथा मानव अधिकार प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

१. न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र भित्रका विवादहरूको शीघ्र निरूपण गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न आवश्यक नीति तथा कानूनहरूको प्रबन्ध मिलाइनेछ।
 २. न्यायिक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विषयगत ज्ञान र क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ।
 ३. सभाबाट हालसम्म निर्माण भएका ऐन कानूनहरूलाई संग्रहित गरी स्थानीय कानून संग्रह प्रकाशन गरिनेछ।
 ४. मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि आवश्यक नीति तथा कानून तर्जुमा गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
 ५. न्याय सम्पादनको कार्यलाई थप व्यवस्थित गर्न यस सम्बन्धी सम्पूर्ण प्रक्रियालाई डिजिटल जस्टिस सिस्टम तयार गरी लागु गरिनेछ।
५. सुशासनसार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम ,
१. गाउँपालिका भित्र रहेका स्रोत साधन, सेवा केन्द्र लगायत सम्पूर्ण नागरिकहरूको पेशा व्यवसाय, सामाजिक आर्थिक अवस्था, रोजगारीको अवस्था सहितका विवरणहरू समावेश गरी विद्युतीय स्थानीय तह पार्श्व चित्र (Digital LG Profile) कार्यान्वयनमा लयाइने छ।
 २. गाउँपालिकाभित्रका नागरिकहरूको गुनासो तथा सेवा सम्बन्धी जिज्ञासा सुन्ने र सो को सम्बोधन अनलाईन प्रणाली कै माध्यमबाट गर्ने गरी नागरिक गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली (Citizen Grievances Response App) तयार गरी लागु गरिनेछ।
 ३. आर्थिक तथा प्रशासनिक अनुशासन कायम गर्ने सम्बन्धमा बाँकीको बक्यौता, पेशकी, बेरुजु लगात विवरण अद्यावधिक गरी कडाईका साथ असुल उपर एवम् फछ्यौट गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ।
 ४. गाउँपालिका कार्यालयको मानव संशाधन पर्याप्त नभएका क्षेत्रमा सम्बन्धित विषयका विज्ञहरूलाई सहजकर्ता वा विशेषज्ञको रूपमा प्रयोग गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
 ५. जनप्रतिनिधिहरू तथा कर्मचारीहरूको सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिको लागि आवश्यक तालिम, गोष्ठी तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रमलाई परिणाममुखी बनाइनेछ।
 ६. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने सम्पूर्ण सेवा र विकास निर्माणमा हुनसक्ने भ्रष्टाचार, अपारदर्शिता तथा ढिलासुस्तीमा शुन्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गरिनेछ। सो कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन प्रत्येक वडा कार्यालयहरू र सार्वजनिक स्थानहरूमा गाउँपालिकाको तर्फबाट सुझाव पेटिकाहरू राखिने छ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

७. गाउँपालिकाबाट प्रवाह हुने योजना, लेखा, नक्सा, राजश्व लगायत सबै सेवाहरूमा सफ्टवेयर निर्माण गरी कागज विहीन (paper less) प्रणाली बनाउन विद्युतीय प्रणालीलाई जोड दिईने छ ।
 ८. प्रशासन संयन्त्रको उत्प्रेरणाको प्रवर्धनका लागि संघ र प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउने सेवा र सुविधाको परिपुरकका रूपमा खाजा भत्ता, १५ दिने पर्यटन भ्रमण काज जस्ता अन्य सुविधा प्रदान गर्ने नीति लिइनेछ ।
 ९. गाउँपालिकाको सुरक्षालाई चुस्तदुरुस्त एवम् प्रभावकारी बनाउन वडाका विभिन्न ठाउँमा , पर्यटकीय स्थल तथा सुरक्षा संवेदनशील क्षेत्रहरूमा सि. सि. टि. भि. क्यामेरा जडान गरिनेछ ।
 १०. सडक फुटपाथमा हुने अव्यवस्थित पार्किङ्ग निर्माण सामग्री भण्डारण र फुटपाथ पसलहरूको अनाधिकृत प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै उचित व्यवस्थापन र नीजि क्षेत्रको सहकार्यमा उपयुक्त पार्किङ्ग स्थलहरू पहिचान गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
 ११. आधारभुत वस्तु तथा सेवाको सहज आपूर्ति र गुणस्तर कायम गर्न नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र यस्तो अनुगमनमा उपभोक्ताहरूलाई समेत संलग्न गराइनेछ ।
 १२. गाउँपालिकाभित्रका सार्वजनिक तथा सरकारी जग्गाहरूको मिहिन ढंगले खोज तथा अध्ययन गरी अभिलेख राखी त्यस्ता जग्गाहरूको संरक्षण गरिनेछ ।
 १३. गाउँपालिकाभित्र रहेका असंगठित क्षेत्रका मजदुरहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन गरी निजहरूको रोजगार तथा सेवाको सुरक्षा र निजहरूको हित प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 १४. विपन्न र न्यून आय भएका घर परिवार पहिचान गरी परिचयपत्र उपलब्ध गराई लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
 १५. सार्वजनिक खर्चलाई वैज्ञानिक अनुमान योग्य र नतिजामुखि तुल्याउन मध्यकालिन खर्च संरचना (MTEF) पद्धति प्रयोगमा ल्याइने छ ।
 १६. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र अन्य स्थानीय तहहरूसँग आपसी सहकार्य र समन्वयको लागि अन्तर समन्वय तथा सहकार्य नीति तर्जुमा गरिनेछ ।
६. वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम
- क. खानेपानी तथा सरसफाई
 १. खानेपानीको जटिलतम समस्याको तत्कालिन, अल्पकालिन र दिर्घकालिन समाधानका लागि सम्भाव्य स्रोतहरूको खोजी तथा योजना तयार गरी खानेपानीको उत्पादन तथा वितरणको ब्यवस्था मिलाइनेछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

२. विभिन्न खोला, नदी तथा अन्य स्रोतबाट खानेपानीलाई आपूर्ति गर्ने व्यवस्थाको लागि प्राविधिक सम्भाव्यता अध्ययन गरी संघ सरकार र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा निर्माण कार्य अघि बढाइनेछ।
३. जल पुनर्भरण योजना र वर्षातको पानी संकलन गर्ने प्रविधिलाई उपयोगमा ल्याउन प्रारम्भ गरिनेछ।
४. सडक किनारा र सार्वजनिक स्थानहरूलाई हरियाली र सुन्दर तथा सफा राख्ने कार्य गरिनेछ।
५. टोल विकास संस्था र सामाजिक संघ संस्थाहरूसँग फोहोर संकलन तथा व्यवस्थापन कार्यमा सहकार्यको नीति लिइनेछ।
६. शुन्य फोहोर प्रणाली सरसफाइ केन्द्र मार्फत आधुनिक प्रविधि अपनाइ बहुउपयोग (विटुमिन, प्लाष्टिक ब्लक,) गरिनेछ।
७. अस्पताल जन्य फोहोरलाई व्यवस्थित तुल्याउन सम्बन्धित निकायहरूलाई पूर्ण रूपमा जिम्मेवार बनाइनेछ। जथाभावी फोहोर फाल्ने र फोहोर गर्ने व्यक्तिलाई जरिवाना तथा अन्य दण्ड सजाय गर्ने नीति लिइनेछ।
८. प्लाष्टिक जन्य फोहोर नियन्त्रण तथा न्यूनिकरण गर्न प्लाष्टिक झोलाहरूको प्रयोगलाई निरुत्साहित गरिने छ।
९. गाउँपालिकाका मुख्य स्थानहरूमा समुदायको सहकार्यमा उपयुक्त जग्गाको खोजि गरी सार्वजनिक शौचालयहरू निर्माण तथा संचालनलाई अभियानका रूपमा अगाडी बढाइनेछ।
१०. खानेपानी तथा सरसफाइको सेवालाई प्रभावकारी बनाउन प्रारम्भिक स्मार्ट वाटर सिस्टम लागु गरिनेछ।

ख. वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

१. जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभावहरूलाई अनुकूलन गर्न गाउँपालिकाको क्षमता वढाउने साथै खाद्य उत्पादनलाई प्रतिकूल असर नपर्ने किसिमले जलवायु उत्थानशीलता वृद्धि गर्ने। न्यून हरित ग्यास उत्सर्जनलाई विकास गर्न प्रेरित गर्ने र सो सम्बन्धी अनुभव आदान प्रदान गरी गाउँपालिकाको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।
२. पूर्वाधार आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा त्यस्ता आयोजनाहरूले वातावरणमा पर्ने असर न्यूनिकरणको लागि प्रारम्भिक वातावरणिय परिक्षण (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) अध्ययन गरिनेछ।
३. खाली जग्गामा वृक्षारोपण, हरियाली प्रवर्धन तथा वनको संरक्षण र हैसियतमा सुधार गरी जल, जमीन तथा वातावरणको संरक्षण र जीविकोपार्जनको अवसरमा वृद्धि गरिनेछ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

४. पोखरी संरक्षण, पहिरो तथा गल्लिछ नियन्त्रण, विकासका पूर्वाधारको संरक्षण र नदि नियन्त्रण गरी जल, जमिन तथा जलाधारको संरक्षण तथा उत्पादनमा वृद्धि गरिनेछ ।
 ५. भूसूचना प्रणालीको प्रयोग उच्च जोखिमयुक्त क्षेत्रको नक्शाङ्कन, जोखिमको विश्लेषण तथा जोखिम न्यूनीकरण योजना तयार गरिनेछ ।
 ६. विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा गरी सो अनुसार विपद पुर्व तयारी, विपद न्यूनीकरण, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापनाको कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
 ७. ढुंगा गिट्टि बालुवा जस्ता नदीजन्य पदार्थ र अन्य प्राकृतिक श्रोतहरुको अनाधिकृत एवं अवैज्ञानिक दोहनलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।
 ८. सार्वजनिक निजी साझेदारीमा निर्माण पूर्वाधार निर्माण गरी फोहोर मैला प्रशोधन केन्द्रलाई ब्यावसायिक रूपमा संचालन गर्न नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था गरी फोहोर मैला संकलन, व्यवस्थापन र उपयोगको नीति लिइने छ ।
 ९. भुकम्पीय जोखिम न्यूनीकरणको लागि भुकम्प प्रतिरोधि भवन तथा संरचना निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
 १०. विपद जोखिम व्यवस्थापन कोषमा रकम अभिवृद्धि गर्दै प्रभावकारी श्रोत परिचालन गरिनेछ ।
 ११. गाउँपालिकाको विपद जोखिम नक्साङ्कन गरी सोही आधारमा विशिष्ट प्रकृतिका विपद जोखिम प्रतिकार्य तथा पुनर्उत्थान कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
 १२. सम्बेदनशील जलाधार क्षेत्रका जमिनहरुको अतिक्रमण नियन्त्रण गरिनेछ ।
- ७. भौतिक पूर्वाधार विकास (शहरी योजना, वस्ति विकास, आवास तथा पूर्वाधार)सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम**
१. आवधिक योजना, आवास योजना, र वस्ति विकास योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
 २. पूर्वाधार निर्माणका आयोजनाहरु संचालन गर्दा लागत-लाभ विश्लेषणका आधारमा उच्च नतिजा एवं प्रतिफल दिने, समतामुलक विकासको आधारको रूपमा रहने, पिछडिएका र कम विकसित क्षेत्रलाई मूल प्रवाहिकरणमा ल्याउन सहयोग गर्ने आयोजनाहरु पहिचान गरी “आयोजना बैंक” तयार गरिने छ । सो बैंकमा समाविष्ट आयोजनाहरुमा मात्र बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइनेछ ।
 ३. गाउँपालिकाको भूउपयोग क्षेत्र निर्धारण गरी वस्ति विकास योजना सहित भौतिक विकास गुरुयोजना तयार गरी आवास तथा वस्ति विकास, भवन तथा सार्वजनिक निर्माण लगायत पूर्वाधार निर्माण कार्य व्यवस्थित र गुणस्तरीय रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

४. दिर्घकालिन लगानी मार्ग दर्शनका लागि गाउँपालिका सडक गुरुयोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
५. आवासको हकलाइ सुनिश्चित गर्न सुरक्षित तथा रोजगारीको समेत व्यवस्था हुन सक्ने स्थानमा जग्गा प्राप्त गरी सहुलियत आवास योजना कार्यान्वयन गरिनेछ । यसका लागि निजीक्षेत्र संग साझेदारी समेत गर्न सकिनेछ ।
६. एकिकृत शहरी तथा वस्ति विकास योजनाद्वारा निर्दिष्ट गरेका पूर्वाधारहरूको निर्माण कार्यका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र साझेदारहरूसँगको सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
७. गाउँपालिकाको विकासमा रूपान्तरणकारी परिवर्तन ल्याउन सक्ने केहि ठुला आयोजनाहरू पहिचान गरी गाउँपालिका गौरव आयोजनाका रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ र त्यस्ता आयोजनामा श्रोतको अभाव हुन दिइने छैन।
८. विगत देखिका निर्माणाधिन तथा अधुरा योजनाहरूलाई सम्पन्न गर्न क्रमागत रूपमा बजेट विनियोजन गरिनेछ।
९. नेपाल राष्ट्रिय भवन संहिता २०६०, वस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड २०७२, राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति, भवन तथा योजना मापदण्ड २०५६ लगायतका राष्ट्रिय प्रादेशिक एवं स्थानीय भूमि व्यवस्थापन तथा भवन नियमन सम्बन्धी ऐन, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरूलाई कडाईका साथ लागु गरी सुरक्षित एवं व्यवस्थित निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
१०. गाउँपालिकाक्षेत्र भित्र बन्ने संस्थागत सार्वजनिक तथा व्यापारिक भवनहरूमा पार्किङ्ग स्थलको व्यवस्था अनिवार्य गर्नु पर्ने नीति लिइनेछ। आवासीय भवनमा “एक घर-एक विरुवा” नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
११. भवन निर्माण अनुमति प्रकृत्यालाई प्रविधिमा आधारित तुल्याई सहजिकरण गरिनेछ।
१२. गाउँपालिका भित्र भु-उपयोग नीति लागु गर्दै जाने नीति लिइनेछ।
१३. गाउँपालिका भित्र सडकको मापदण्डलाई आवश्यकताको आधारमा कायम गरी सडक मापदण्डको समस्यालाई समन्वय गरी समाधान गरिनेछ।
१४. गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेको भौतिक संरचनाहरूको आवधिक रूपमा मर्मत सम्भार कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
१५. “एक वडा-एक पार्क” निर्माण नीतिलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
१६. गाउँपालिकाको सीमा क्षेत्र यकिन गरी गाउँपालिका सीमानामा कलात्मक तथा गाउँपालिकाको ऐतिहासिक मौलिकता झल्किने गरी स्वागतद्वारहरूको निर्माणको लिंग विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

१७. विभिन्न कालखण्डमा गाउँपालिकामा निर्माण भएका पुर्वाधारका संरचना (पूँजीगत सम्पति) को लगत तयार अद्यावधिक तथा मुल्यांकन गरी सार्वजनिक सेवा प्रभावमा प्रभावकारी उपयोग सम्बन्धी योजना (Asset Management Plan) तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१८. गाउँपालिकाको प्रशासकीय चाप व्यवस्था गर्न गरी गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण गर्ने आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
१९. पुर्वाधारका योजनाको निर्माण तथा सञ्चालनमा निजीक्षेत्र संगको साझेदारीका लागि विभिन्न आयोजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।

द. राजस्व तथा आन्तरिक श्रोत परिचालन नीति तथा कार्यक्रम

१. आन्तरिक आय व्यवस्थापन, प्राकृतिक स्रोत बिक्रि सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गरी राजस्व परिचालनलाई थप व्यवस्थित तुल्याइनेछ ।
२. आन्तरिक आयका स्रोतहरूको सम्भाव्यता अध्ययन, राजश्व बाँडफाँड, अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण, तथा गैसको स्रोत परिचालनको लागि स्थानीय सरोकारवाला, प्रदेश सरकार, र नेपाल सरकारका निकाय तथा गैस र विकास साझेदार संग परामर्श, समन्वय, र साझेदारी गरिनेछ ।
३. करको दर सम्भव भएसम्म न्यूनतम गर्दै करको दायरा विस्तार गर्ने नीति लिइनेछ । प्रगतिशिल कर प्रणाली अवलम्बन गरी नागरिकहरू बिच रहेको असमानता न्यूनिकरण गर्दै लगिनेछ ।
४. गाउँपालिकाको आन्तरिक राजस्व अभिवृद्धिका लागि करका नयाँ सम्भाव्य क्षेत्रहरू पहिचान गरिनेछ ।
५. वडा कार्यालयहरूसँग समन्वय गरी घर बहाल करमा रहेको चुहावट नियन्त्रण गर्न घरधनी र वहालमा रहनेहरूको अभिलेख अद्यावधिक राख्ने प्रणाली विकास गरिनेछ ।
६. विगतदेखि लिज वा वहालमा लगाइएका गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका संरचनाहरूको हाल प्रचलित बजार दर समेतलाई आधार मानी बहाल रकम पुनरावलोकन गरिनेछ ।
७. करदाताहरूलाई आफुले तिर्नु पर्ने मोटामोटी कर दायित्व र कर तिर्ने समयसीमा समयमै जानकारी दिन निजहरूको सेल नम्बरमा विद्युतिय प्रणालीद्वारा सन्देश प्रावहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
८. करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थापन सुदृढ गर्दै उत्कृष्ट करदाताहरूलाई पुरस्कृत तथा सम्मानित गर्ने नीति लिइनेछ ।
९. कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमैत्री एवं करदातामैत्री तुल्याउदै लगिनेछ ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

१०. करदाताको कर लगतलाइ ब्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न, करदातालाइ कर सम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्न डिजीटल कर प्रणाली लागु गरिनेछ ।

अनुसूची: आगामी आ.व.का प्राथमिकता प्राप्त प्रमुख कार्यक्रमहरू
आर्थिक विकास

१. स्थानीय आर्थिक विकास योजना तयार गर्ने ।
२. व्यावसायिक कृषि पकेट क्षेत्रनिर्धारण।(धान क्षेत्र, मकै उत्पादन क्षेत्र, कोदो उत्पादन क्षेत्र, उखु क्षेत्र , गहु क्षेत्र , फलफुल क्षेत्र र तरकारी उत्पादन क्षेत्र)
३. उखु पकेट क्षेत्र
४. केरा पकेट क्षेत्र,
५. लिची पकेट क्षेत्र
६. आँप पकेट क्षेत्र
७. माछा पकेट क्षेत्र
८. उन्नत पशुपालन पकेटक्षेत्र ।
९. व्यावसायिक पशुपालन(गाई, भैसी, बाखा, बंगुर, कुखुरा हास) ।
१०. व्यावसायिक तरकारी खेती (मौसमी, बेमौसमी) ।
११. व्यावसायिक कुखुरा पालन ।
१२. व्यावसायिक ट्राउट र अन्यजातकोमाछापालन ।
१३. कृषिउत्पादन संकलन केन्द्रहरूको निर्माण कृषि उत्पादनको बजारीकरण ।
- १४। स्थानीय अवस्था अनुसार भूउपयोग योजनाबाट कृषि पकेट क्षेत्रनिर्धारण ।
- १५। उत्पादनको ब्रान्डिङ ।
- १६। पर्यटन विकास गुरुयोजना निर्माण ।
१७. ऐतिहासिक, धार्मिक, भौगोलिक महत्वका पर्यटकीय स्थानहरूमा पूर्वाधार निर्माण ।
१८. स्थानीय उत्पादन बिक्री केन्द्र र कोशेली घरको स्थापना ।
१९. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय तहमा प्रचार प्रसार ।
२०. औद्योगिक ग्रामस्थापना ।
२१. कृषि पकेट क्षेत्रमा स्थानीय कृषि उपज प्रशोधन सम्बन्धी उद्योग स्थापना ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

२२. सहकारी ऐन अनुसार सहकारी संस्थाहरूको दर्ता, अनुगमन र नियमन, सञ्चालन ।
२३. व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनमा सहकारीको लगानी ।
२४. सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास ।
२५. श्रम र श्रमको माग सम्बन्धी अभिलेखन ।
२६. रोजगार सूचना केन्द्र स्थापना ।
२७. वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन ।
२८. व्यावसायिक सीप विकास तालिम सञ्चालन ।
२९. वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्ति/परिवारका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा ।

सामाजिक विकास

१. शैक्षिक नीति नियम पाठ्यक्रम तथा योजना तर्जुमा ।
२. विद्यालय पूर्वाधार सुधार तथा शैक्षिक सामग्री ।
३. गरिव तथा जेहेन्दार तथा संरक्षक नभएका विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति ।
४. भर्ना अभियान घरदैलो कार्यक्रम ।
५. शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक बीच अन्तरक्रिया ।
६. गाउँपालिका तथा अन्तर विद्यालयस्तरीय खेलकुद ।
७. सूचना प्रविधि तथा कम्प्युटर ल्याव
८. शैक्षिक नीति तथा योजना तर्जुमा ।
९. प्राविधिक शिक्षालयको स्थापना ।
१०. स्वास्थ्य संस्थाको पूर्वाधार विकास।
११. एम्बुलेन्स सेवा विस्तार।
१२. स्वास्थ्य बिमाको पहुँच विस्तार।
१३. विज्ञहरूद्वारा स्वास्थ्य शिविर संचालन ।
१४. प्रयोगशाला स्थापना, व्यवस्थापन तथा संचालन ।
१५. प्रदेश स्तरिय खा.पा योजना निर्माण।
१६. लैससास नीति तर्जुमा तथा समायोजन, संशोधन।
१७. महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम, नेतृत्व विकास तालिम, अभिमूखिकरण।
१८. लैङ्गिक विभेद, हिंसा तथा शोषण, बालबिवाह रोकथामकालागी अभिमुखीकरण एवं सचेतनामूलक कार्यक्रम।
१९. बालबिवाह रोकन विशेष कार्यक्रम।
२०. अपाङ्गता भएकालाई आवश्यक सहयोगि सामग्री, कृतिम अङ्ग प्रदान।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

- २१। सामाजिक सुरक्षा, सामाजिक संरक्षण।
- २२। खेलकुद प्रतियोगिता ।
- २३। उत्कृष्ट खेलाडी सम्मान ।

भौतिक पूर्वाधार विकास

- १। सडक मापदण्ड तथा नीति नियम निर्माण ।
- २। स-साना पुलहरू तथा कल्भर्टहरू निर्माण ।
- ३। स-साना झो.पु.हरू, सडकपुलहरू निर्माण ।
- ४। सडक, गोरेटो बाटो, पदमार्गहरूको मर्मत तथा स्तर उन्नति ।
- ५। सर्भेक्षण कार्यहरू गर्ने, डिपिआर तयार गर्ने र निर्माण ।
- ६। आवश्यकता अनुसार बैकल्पिक पदमार्ग निर्माण ।
- ७। सडकपुलहरूको अध्ययन तथा निर्माण । ।
- ८। सार्वजनिक जग्गा र भवनहरूको लगत संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन ।
- ९। ढल निकासको व्यवस्था ।
- १०। सामुदायिक भवननिर्माण मर्मत तथा स्तर उन्नति ।
- ११। फोहरमैला व्यवस्थापन ।
- १२। योजनाको अध्ययन ।
- १३। साना साना नदि नियन्त्रण ।
- १४। पहिरो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन ।
- १५। बैकल्पिक ऊर्जा ।

वन, वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन

- १। सामुदायिक वनको लगत तयारी र कार्ययोजना तर्जुमा र स्वीकृति,
- २। वन, पैदावार व्यवस्थापन,
- ३। जैविक विविधता संरक्षण,
- ४। अन्तर निकाय, अन्तर तह समन्वय र सहकार्य,
- ५। भू तथा जलाधार संरक्षण,
- ६। फोहरमैला व्यवस्थापन,

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

- ७। वृक्षरोपण क्षेत्रको पहिचान ।
- ८। जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना निर्माण ।
- ९। सुरक्षित, एकीकृत, बस्ती/आवास क्षेत्र पहिचान ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

- १। कानून निर्माण/पुनरावलोकन ।
- २। संस्थागत स्व-मूल्यांकन ।
- ३। घुम्ती सेवा ।
- ४। सदाचार प्रवर्द्धन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण ।
- ५। पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि ।
- ६। संगठन तथा व्यवस्थापन अध्ययन ।
- ७। सूचना सञ्जालीकरण ।
- ८। प्रदेश सरकारसँग सहकार्यमा सम्पादन हुने ।
- ९। कानून नर्माण र पुनरावलोकन ।
- १०। संघीय सरकारसँग सहकार्यमा सम्पादन हुन सक्ने ।
- ११। नमूना ऐन, नियम, कार्यविधि र मापदण्डहरू ।

अनुमानित आय व्यय तथा स्रोत व्यवस्थापन

आदरणीय सभा सदस्यज्यूहरू

अव म यस सम्मानित सभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को संसोधित यथार्थ आय व्ययको हालसम्मको अवस्था र आगामी आ.व. २०८१/०८२ को आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को विभिन्न क्षेत्रको हाल सम्मको यथार्थ अवस्था

१. पुर्वाधार आयोजना व्यवस्थापन :-

आ.व. २०८०/०८१ का लागि गाउँसभाले स्वीकृत एवं संशोधन गरेका आयोजनाहरू मध्ये ८५ प्रतिशत भन्दा बढि आयोजनाहरू सम्भौता भैसकेका छन भने हाल सम्मको पुर्जिगत खर्चको अवस्था करिव २७.४१ प्रतिशत र चालु खर्च तर्फ ६१.०७ प्रतिशत रहेको छ । पुर्जिगत प्रकृतिको आयोजनहरू सम्पन्न हुने चरणमा रहेको । अधिकांश आयोजनाहरू पि.सि.सि.ढलान, सामुदायिक भवन निर्माण, माटो ग्राभेल, कृषि सडक, कृषि विद्युतीकरण, शिक्षा,स्वास्थ्य,खानेपानी तथा सिचाई संग सम्बन्धीत छन ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

२. राजश्व व्यवस्थापन :-

गाउँपालिकाले चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि रु. २ करोड ५० लाख राजश्व अनुमान गरेकोमा २०८१ जेष्ठ मसान्त सम्म करिव ३५ प्रतिशत राजश्व संकलन भएको अनुमान छ। सवारी साधन कर बाँडफाँड (प्रदेश सरकार) वापत प्राप्त हुनुपर्ने रु. १ करोड अनुमान गरीएको भए तापनी हाल सम्म प्राप्त नभएको अवस्था छ। संघिय सरकार वाट प्राप्त हुने राजश्व मध्ये जेष्ठ मसान्त सम्म करिव ७१.०३ प्रतिशत रकम मात्र प्राप्त भएको अवस्था छ।

अनुमानित व्यय तथा स्रोत व्यवस्थापन

सभा सदस्यज्यूहरु,

अब म प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमहरुको लागि स्रोत व्यवस्थापनको योजना प्रस्तुत गर्दैछु।

आ.व. २०८१/०८२ का लागि रु ४५,११,७९,९१०।०० (अक्षरेपि : पैतालीस करोड एघार लाख उन्नाअसी हजार नौ सय दश मात्र)विनियोजन गरेको छु। सो मध्ये आर्थिक विकास तर्फ २० प्रतिशत, समाजिक विकास तर्फ २० प्रतिशत, पूर्वाधार विकास तर्फ ४० प्रतिशत, वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ ५ प्रतिशत र संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ १५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरेको छु।

आदरणीय सभा सदस्यज्यू

अब म आर्थिक विधेयक २०८१/०८२ पेश गर्दछु। विस्तृत विवरण यसै विधेयकको अंगको रुपमा पेश गरेको छु।

आम्दानी तर्फको सारांश

सि.न.	श्रोत विवरण	अनुमानित रकम रु.	आधार	कै.
१	वित्तीयसमानीकरण अनुदान(संघिय सरकार)	१०,४७,००,०००।००	पत्रानुसार	
२	राजस्वबाँडफाँड (संघिय सरकार)	८,००,९९,४५६।००	पत्रानुसार	
३	राजस्वबाँडफाँड (प्रदेश सरकार)	३०,००,०००।००	अनुमान	
४	वित्तीयसमानीकरण अनुदान (प्रदेश सरकार)	७३,९९,०००।००	पत्रानुसार	
५	रोयल्टीबाँडफाँड (संघिय सरकार)	४५४।००	पत्रानुसार	
६	ससर्त अनुदान (संघिय सरकार)	१६,५८,८१,०००।००	पत्रानुसार	
७	सम्पुरक अनुदान (संघिय सरकार)	१,०५,००,०००।००	पत्रानुसार	
८	विशेष अनुदान (संघिय सरकार)	१,४५,००,०००।००	पत्रानुसार	
९	ससर्त अनुदान (प्रदेश सरकार)	८०,००,०००।००	पत्रानुसार	
१०	सम्पुरक अनुदान (प्रदेश सरकार)	२०,००,०००।००	पत्रानुसार	
११	विशेष अनुदान (प्रदेश सरकार)	३०,००,०००।००	पत्रानुसार	

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

१२	आन्तरीक राजश्व	४,२१,००,०००००	अनुमान	
१३	आ.व.०८०/०८१ को बाँकी अल्या सने	१,००,००,०००।००	अनुमान	
	जम्मा	४५,११,७९,९१०।००		

आदरणीय सभा सदस्यज्यू

अव म विनियोजन विधेयक २०८१/०८२ पेश गर्दछु । विस्तृत विवरण यसै विधेयकको अंगको रुपमा पेश गरेको छु ।

विनियोजन विधेयक २०८१/०८२ को संक्षेप निम्नअनुसार रहेको छ ।

सि.न.	श्रोत विवरण	जम्मा रु.	क्षेत्रगत बाडफाँड (रु.)	कै.
१	गाउँ कार्यपालिका चालु खर्च तर्फ	८,३०,९९,९१०।००	संघ र प्रदेशको राजश्व बाँडफाँड	
२	आर्थिक विकास तर्फ	३,५४,३९,८००।००		
३	सामाजिक विकास तर्फ	३,५४,३९,८००।००		
४	पुर्वाधार विकास तर्फ	७,०८,७९,६००।००		
५	वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन तर्फ	८८,५९,९५०।००		
६	संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र सुशासन तर्फ	२,६५,७९,८५०।००		
७	समपुरक कोष तर्फ	१,०५,००,०००।००	सशर्त प्रकृतीको	
८	सशर्त अनुदान चालु	१५,८२,८१,०००।००	सशर्त प्रकृतीको	
९	सशर्त अनुदान पूँजिगत	७६,००,०००।००		
१०	विशेष अनुदान (संघिय)	१,४५,००,०००।००	सशर्त प्रकृतीको	
	जम्मा	४५,११,७९,९१०।००		

मैले प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनले उपलब्ध साधन तथा स्रोतको महत्व उपयोग र समन्यायीक वितरण भई नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार हुने र उच्च आर्थिक वृद्धि हुने अपेक्षा गरेको छु ।

वर्तमान वस्तुगत यथार्थ धरातलमा उभिएर चुनौतीहरुको सामना गर्न हामी सबै कटिबद्ध, प्रतिबद्ध र एकताबद्ध बनौं । उज्वल भविष्य निर्माणको लागि आशावादी बनौं ।

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका

उल्लेखित नीति कार्यान्वयन गर्ने आवश्यक पर्ने कार्यविधिहरु आ.व. ०८१/०८२ भित्रै स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरु लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका मात्रैको प्रयासले कार्यान्वयन हुन सक्दैन यसका लागि संघ, प्रदेश सरकारको आड र भरोसा, विकास साभेदारहरुको सहकार्य, सबै तहका जनप्रतिनिधिहरु, सबै राजनीतिक दल, उद्योगी व्यवसायी, विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी निकाय संघ संस्था, सामाजिक अभियन्ता, निर्माण व्यवसायी लगायत सम्पूर्ण गाउँ बासी आमा, बाबु ,दाजुभाई ,दिदिबहिनीहरुको साथ सहयोग र सक्रियता, खबरदारी अनि रचनात्मक आलोचना समेत प्राप्त भएमा मात्र कार्यान्वयन सफल हुने हुदाँ यस अवसरमा त्यस प्रकारको सहयोगका लागि विनम्रता पूर्वक अनुरोध गर्दै प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न सहयोग गर्ने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरु लगायत सम्पूर्णलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद!!!

मिति:- २०८१ अषाढ १० गते

भोगेन्द्र मिश्र

गाउँपालिका अध्यक्ष

जय लक्ष्मीनियाँ माई

नारा :- सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध लक्ष्मीनियाँ गाउँपालिका